

Grundloven: efter Forholdet omtrent 1 til 16,000. Indbyggere; det paabyder Grundloven, men det har Venstre sat sig ud over, har man sagt. Nu kommer man saa her og retter sig derefter. Men saa hedder det: Nei, paa ingen mulig Maade, det var slet ikke det, vi vilde! Og hvorfor? Fordi det slet ikke er Grundloven, man vil. Det er hele Himmelheden: De Herrer ville slet ikke Grundloven! Det er det eneste Synspunkt, hvorfra Mindretallets Holdning i denne Sag kan vurderes. — Jeg har nu ikke blot gennemlæst, men gennemgaaet Flertallets Forslag for Sjællands Vedkommende, som jeg nærmest har Kjenndskab til, og jeg maa i det Hele taget erklære, at dette Forslag er et godt og paalidelig udarbejdet Forslag, som tager de tilbørlige lokale Hensyn og stiller sig upartisk overfor Kjøbstæder og Land. Naar det fra en enkelt Side er blevet fremhævet, at Kjøge ikke mere er Valgsted, og at overhovedet Kjøbstæderne ikke blive behandlede paa samme Maade som i 1849, saa har det jo sin naturlige Forklaring i, at Kjøbstædernes Befordringsforhold ere blevne meget væsentlig forandrede siden 1849. I 1849 havde Kjøbstæderne lige saa lidt som nu Heste og Vogne til at befordre deres Bølgere, men den Gang havde de heller ingen Jernbaner, og det have de nu. Naar man derfor sørger for at lægge Valgstedet saaledes, at Kjøbstædernes Bølgere kunne befordres dermed paa Jernbane, saa ser der dem sandelig ikke nogen Uret nu i Sammenligning med 1849. De ere saa dog ikke saa lidet gunstigere stillede end Landvælgerne, der selv nu maa befordre sig stundom flere Mil pr. Vogn. — Jeg skal gjøre nogle enkelte Bemærkninger angaaende de Valgstæde, som fra det ærede Mindretal ere stillede op eller i alt Fald meddelte i Anhanget — anderledes staaar det jo ikke — for Holbæk og Sorø Amters Vedkommende, som jeg jo nærmest kjender. Der blev indvendt fra den ærede Ordfører for Mindretallet (Gad) imod Flertallets Forslag, at dette ikke tog Hensyn til Amtsgraendserne. Nu skal jeg blot bemærke, at ifølge Mindretallet blive ikke færre end 5 Kommuner af Præstø Amt henlagte til Sorø Amt, og fra Sorø Amt blive 2 Kommuner henlagte til en Kreds i Præstø Amt, 3 Kommuner til en anden Kreds i Præstø Amt og 1 Kommune til en tredie Kreds i Præstø Amt. Man ser altsaa, at det ærede Mindretal heller ikke selv har respekteret Amtsgraendserne, og man vil flere Steder finde lignende Ting. Der staaar da heller ikke Noget i Grundloven om Amtsgraendser. Det er vel bekendt, at Amts-

graendserne i flere Henseender ere uheldige for Inddelingen i Valgstæde, navnlig naar man har en Kjøbstad til Valgsted, fordi en stor Del Kjøbstæder baade paa Verne og i Sjælland netop ligge lige paa Amtsgraendsen. Deraf er Følgen bleven, at de Kjøbstæder, hvor der er Valgsted, have Valgsteds udelukkende til den ene Side, og udenfor Kjøbstadens Port — ja endog lige paa den anden Side af Byen — begynder en fremmed Valgsteds. Jeg skal imidlertid ikke opholde mig længere herved, men blot sige i Almindelighed: Jeg maa ertjende dette Forslag for et godt Arbejde, som vil afgive et meget brugbart Grundlag for denne Sags videre Behandling; i Nar komme vi vel ikke synderlig videre dermed. Jeg vilde anse det heldigt, at Folkethinget ved sin Afstemning gav til Kjende, at det ønsker Valgsteds Inddeling forandret paa den Maade, som her er foreslaaet, i alt Fald paa dette Grundlag, og derved afsvæbner den Indvending, som saa ofte er fremkommen fra Regeringens Side og ligeledes fra Højres Side, at der ikke foreligger nogen bestemt Udtalelse af Folkethinget om, i hvilken Retning Forandringen af Valgstedsene skal gaa. Vi horte fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgsteds (Gad), der talte paa Mindretallets Begne, forskjellige Bemærkninger, og han fremførte dem med den Autoritet, som han maa have som Statistiker; man fristes altsaa til at tro paa Rigtigheden af disse Bemærkninger, men det er desværre ikke altid Tilfældet, at de ere rigtige. Det ærede Medlem sagde, at man kom meget nær i Løven af 1849 til, hvad der var rigtigt i 1850. Det er fuldkommen sandt, det gjorde man, skjøndt det var dog ikke fuldstændigt, man naaede dertil; men under alle Omstændigheder i 1851—52 — han erindrede det ikke saa nøie — slog det akkurat til, da var der i Danmark saa mange Folkethingsmænd, som der skulde være. Nei, mine Herrer, det er slet ikke Tilfældet, og jeg skal tillade mig at oplyse om, at allerede efter Folketællingen af 1850 var der 3 Amter, nemlig Holbæk, Maribo og gl. Skanderborg Amt, som skulde have en Folkethingsmand mere, end de havde faaet. I 1851—52 steg Folketallet endnu mere, de havde altsaa endnu større Krav derpaa. I 1855 var der endnu flere Kredse, det skal jeg dog ikke opholde mig ved, men slaa fast, at i 1850 og navnlig ogsaa i 1851—52 var der 3 Amter, som skulde have en Folkethingsmand mere, end de fik. Endvidere, naar man sammenholder Folketallet i 1850 med det i 1855 og fordele Forøgelsen med en Femtedel for hvert